

Erklæring om investeringsbeslutningers vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer

Finansiell markedsdeltager Rise Sparekasse, lei kode 213800MLL4APN9UP1J53.

Sammenfatning

Rise Sparekasse, lei kode 213800MLL4APN9UP1J53 tager hensyn til de væsentligste negative indvirkninger af sine investerings-beslutninger på bæredygtighedsfaktorer. Denne erklæring er den konsoliderede erklæring om de væsentligste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer fra Rise Sparekasse.

Denne erklæring om de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer omfatter referenceperioden fra den 1. januar til den 31. december 2023.

Rise Sparekasse sikrer sig, at vores forvalter indarbejder oplysninger om de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtigheds-faktorer i investeringsprocessen. Der tages hensyn til negative indvirkninger i investeringsbeslutningerne og i forbindelse med aktivt ejerskab, hvor det søges at mindske negative indvirkninger og sikre langsigtet værdiskabelse. Der tages i den forbindelse hensyn til de 14 obligatoriske indikatorer fsva. negative bæredygtighedsindvirkninger på forskellig vis i investeringsprocessen. Forvalteren screener alle investeringer, og enhver investering, der ikke lever op til OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder, herunder FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder eller FN's Global Compact-principper inkl. ILO-deklarationens otte kernekonventioner om fundamentale principper og rettigheder på arbejdet. Disse selskaber vil ikke blive anset som bæredygtige investeringer.

Disse informationer indgår i evalueringen af selskaberne, og den negative påvirkning søges mitigeret gennem aktivt ejerskab og i yderste konsekvens eksklusion. Principperne for dette arbejde er nærmere beskrevet i vores politik for bæredygtige investeringer, der ligger på vores hjemmeside:

https://www.sparekassen.dk/media/Politik_for_integration_af_b%C3%A6redygtighedsrisici_230223.pdf.

Hvordan der arbejdes med de negative indvirkninger i investeringer, er også beskrevet i bilaget til de enkelte investeringsprodukters prospekter, der til enhver tid kan tilgås via via Sparinvests hjemmeside [her](#) og/eller via Rise Sparekasses pulje hjemmeside <https://www.lokalpuljeinvest.dk/>.

Resultatet af dette arbejde er desuden beskrevet i tillæg til årsrapporten i form af 'Løbende bæredygtighedsrapportering', som også kan tilgås via Sparinvests hjemmeside og vores puljehjemmeside.

Vores forvalter, Sparinvest, har i 2023 haft særlig fokus på håndtering af de negative påvirkninger, virksomheder har på klimaet. En anden prioritet har været at mitigere den negative påvirkning fra virksomheder, der bryder OECD's retningslinjer for multinationale selskaber eller FN's Global Compact-principper. Tredje prioritet har været at påvirke de virksomheder, vi investerer i, gennem vores stemmeafgivelse på generalforsamlinger, hvor eksempelvis et tema som 'for høj løn til administrerende direktør' har været på dagsordenen på mere end 2.000 møder, hvor Sparinvest har været repræsenteret. På mere end hver fjerde, stemte Sparinvest imod bestyrelsens anbefalinger. Du kan læse mere om Sparinvests arbejde med disse negative indvirkninger i vores Rapport om samfundsansvar [her](#).

Forvalteren søger løbende at forbedre datagrundlaget for håndtering af den negative påvirkning. Data er som følge af dette arbejde løbende blevet opdateret, i takt med at nye datakilder er blevet tilgængelige, eller ældre data er blevet præciseret. Denne rapportering indeholder seneste tilgængelige data pr. 1. juni 2024. Data i PAI-rapporten fra juni 2023 er fra 31. december 2022. Der er særligt udfordringer i at få data for alternative investeringer. Sparinvest har gennem sit moderselskab, Nykredit, været i dialog med de underliggende forvaltere om udvidelse af rapporteringen fremadrettet. Selv om flere forvaltere af de underliggende fonde allerede har bekræftet dette, og forvalteren har indsamlet data i det forløbne år, har de indsamlede data endnu ikke et omfang, som kan give et meningsfuldt billede i denne rapportering. Sparinvest vil fortsætte indsatsen for at indsamle data i et omfang og en kvalitet, der vil muliggøre en rapportering på dette fremadrettet.

Læs mere om de anvendte metoder og datahåndteringen på Sparinvests hjemmeside:

<https://www.sparinvest.dk/globalassets/sparinvest/dk/docs/sfdr/metoder-anvendt-ved-baeredygtige-investeringer.pdf>

Nedenstående indeholder rapportering på de 14 obligatoriske indikatorer samt tre valgfrie indikatorer. De valgfrie indikatorer er "Antal identificerede tilfælde af alvorlige menneskerettighedsrelaterede problemer og hændelser", "investeringer i virksomheder uden initiativer til reduktion af CO2-emissioner" og "andel af for høje lønninger til administrerende direktører".

Disse er udvalgt, fordi de gerne skulle give vores investorer yderligere detaljer om omfanget af den negative indvirkning fra deres investeringer, og hvordan de håndteres af vores forvalter, Sparinvest. Samtidig afspejler vores prioriteter i form af klimaindsats, respekt for menneskerettigheder og anvendelse af stemmerettigheder vores investorers interesse.

I 2024 har Rise Sparekasse desuden besluttet at skifte "andel af for høje lønninger til administrerende direktører" ud med "mangel på antikorrupsions- og antibestikkelsespolitikker". Denne nye PAI-indikator vil der rapporteres på i 2025.

Beskrivelse af de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer					
Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed	Parameter	Indvirkning 2022	Indvirkning 2023	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode
Drivhusgas-emissioner	Investeringer i virksomheder uden initiativer til reduktion af CO2-emissioner	0,3346577	0,293986	Andelen af investeringer i virksomheder uden initiativer til reduktion af CO2-emissioner er faldet siden sidste års rapportering. Sparinvest forventer, at denne tendens vil fortsætte.	Forvalteren har forpligtet sig til at koncernens investeringsportefølje skal være klimaneutral i 2050 samt udledningsintensiteten på tværs af aktivklasser skal reduceres med 60% fra 2020 til 2030. For at nå denne målsætning, så er det afgørende, at de underliggende virksomheder sætter egne mål for reduktion af CO2-emissioner. Derfor udfører forvalteren aktivt ejerskab for at få virksomheder, der ikke allerede har gjort dette, til at tage initiativ til at gøre det.
Sociale	Antal identificerede tilfælde af alvorlige menneskerettighedsrelaterede problemer og hændelser	0,01621499	0,009824	Det forventes, at de virksomheder, der investeres i, respekterer menneskerettighederne	Forvalteren forventer, at de investeringsmodtagende virksomheder respekterer

Rise Sparekasse.

				<p>i deres aktiviteter. Dette gælder både for egne aktiviteter og tilknyttede forsyningskæder.</p>	<p>menneskerettighederne. Hvert kvartal screenes mere end 10.000 forskellige værdipapirer for udsteders brud OECD's retningslinjer og/eller Global Compacts principper. Hvis en investeringsmodtagende virksomhed bryder international ret, søger forvalteren at få selskabet til at løse problemet gennem dialog og samarbejde med andre investorer. Hvis et selskab ikke forbedrer sig, ekskluderes det.</p>
<p>Sociale og personalemæssige spørgsmål</p>	<p>Andel af for høj løn til administrerende direktør</p>	<p>220,381</p>	<p>174,6177</p>	<p>God selskabsledelse er udgangspunktet for, at virksomheder har viljen og evnen til at håndtere visse udfordringer, og udgør derfor grundlæggende overvejelser i Sparinvests investeringsprocesser, aktive ejerskab og afstemningsprincipper. Andel af for høje lønninger til</p>	<p>Vores investorer har en berettiget forventning til, at de virksomheder, som de investerer i agerer i deres interesse. Det betyder, at overskud efter betaling af løn, skatter og udgifter bør tilfalde ejerne, dvs. aktionærene. Derfor er løn og bonusaftaler en central del af vores aktive ejerskab og i særdeleshed</p>

Rise Sparekasse.

				administrerende direktører er sammenlignet med sidste år i en positiv udvikling.	stemmeaktiviteter. Forvalteren har været repræsenteret på mere end tusind generalforsamlinger. På mere end hver femte stemte forvalteren imod bestyrelsernes anbefalinger. Begrundelsen for dette har bl.a. været for høj løn til administrerende direktør.
--	--	--	--	--	---

Indikatorer for investeringer i investeringsmodtagende virksomheder						
Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed	Parameter	Indvirkning 2022	Indvirkning 2023	Forklaring	Trufne foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode	
Klimarelaterede og andre miljørelaterede indikatorer						
Drivhusgas-emissioner	1. Drivhusgasemissioner	Anvendelsesområde 1- drivhusgasemissioner	900,6021	1161,047	De samlede drivhusgasemissioner er steget i år sammen lignet med sidste år. Samtidig er den samlede formue under forvaltning steget med 19,853% fra 2022 til 2023.	Investeringerne er forvaltet efter målsætningen at reducere emissionerne, så de vil være klimaneutrale i 2050. I 2030 skal udledningsintensiteten på tværs af investeringer være faldet 60% med 2020 som baseline. For at nå denne målsætning så måles emissionerne på investeringerne, og disse informationer indgår i investeringsovervejelserne. Samtidig er forvalteren i dialog med udstederne om bedre rapportering og ikke mindst at sætte sig klimamål. I yderste konsekvens anvendes eksklusioner overfor selskaber, der ikke ønsker at omstille sig. Opgørelserne baserer
		Anvendelsesområde 2- drivhusgasemissioner	177,9404	290,5476		
		Anvendelsesområde 3- drivhusgasemissioner	6166,924	8352,442		
		Drivhusgasemissioner i alt	7245,467	9804,036		
	2. CO2-aftryk	CO2-aftryk	282,3381	336,5163		
	3. Investeringsmodtagende virksomheders drivhusgas-emissions-intensitet	Investeringsmodtagende virksomheders drivhusgas - emissionsintensitet	777,5314	748,953		

Rise Sparekasse.

Indikatorer for investeringer i investeringsmodtagende virksomheder						
Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed	Parameter	Indvirkning 2022	Indvirkning 2023	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode	
					sig bl.a. på data fra realkreditobligationsudstedere samt data fra MSCI ESG Research. Forvalteren er i dialog med de enkelte realkreditudstedere om deres ESG-fokus, både hvad angår låntagerincitamentet til at nedbringe udledningen fra de finansierede boliger og datakvalitet og -leverancer på de aggregerede klimadata.	
	4. Eksponering for virksomheder, der er aktive i sektoren for fossile brændstoffer	Andel af investeringer i virksomheder, der er aktive i sektoren for fossile brændstoffer	0,07724457	0,119292	Data-dækningen er steget markant og forvalteren har derfor bedre	Forvalterens arbejde med grøn omstilling og opnåelsen af klimamålsætningen om klimaneutralitet i 2050 sker på baggrund af anbefalingerne fra Net Zero Asset Manager Initiative og IIGCC.

Indikatorer for investeringer i investeringsmodtagende virksomheder					
Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed	Parameter	Indvirkning 2022	Indvirkning 2023	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode
				information samme n-lignet med sidste år. Da opgørelsen laves baseret på beholdninger hen over året, vil effekten af forvalternes politik for fossile brændsler og dertilhø	Perspektivet er også her, at i takt med at verden bevæger sig imod klimaneutralitet, vil selskaber fra mange forskellige sektorer stå over for risici og muligheder med stor indvirkning på deres langsigtede levedygtighed og værdi. Det åbenlyse eksempel er virksomheder involveret i fossile brændstoffer, der vil stå overfor særlige risici, mens andre teknologier, inden for energibesparelse og vedvarende energi, vil have et større potentiale. Disse potentialer og risici skal der tages højde for i investeringsprocessen.

Indikatorer for investeringer i investeringsmodtagende virksomheder					
Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed	Parameter	Indvirkning 2022	Indvirkning 2023	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode
				rende eksklusioner af selskaber med omsætning fra fossil energi, ikke være tydelig endnu.	På den baggrund har forvalteren i 2022 opdateret og skærpet sin tilgang til investeringer i fossile selskaber. Forvalteren anvender International Energy Agency's Net Zero 2050 scenarie analyse for at fastlægge forventningerne til omstilling fra selskaber involveret i fossil energi. I 2022 ekskluderede forvalteren selskaber, der har over 5% af deres omsætning fra termisk kul, og som ikke har en omstillingsplan. Derudover ekskluderer forvalteren selskaber, der har over 5% af omsætningen i ukonventionel olie og

Indikatorer for investeringer i investeringsmodtagende virksomheder					
Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed	Parameter	Indvirkning 2022	Indvirkning 2023	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode
					gas samt borer i Arktis.
5. Andel af forbrug og produktion af ikke vedvarende energi	Andel af investeringsmodtagende virksomheders forbrug af ikkevedvarende energi og produktion af ikke - vedvarende energi fra ikke vedvarende energikilder i forhold til vedvarende energikilder udtrykt i procent af de samlede energikilder	0,6971678	0,668808	Energiproduktionen har stadig relativt lav dækning, mens energiforbruget har lignende dækning til sidste år	Forvalterens tilgang til bæredygtighed er direkte forbundet til vores aktive ejerskab. Forvalteren søger at støtte selskaber, vi investerer i, i deres omstilling til en nuludledningsøkonomi. Forvalteren går i dialog med selskaber, som er ansvarlige for en væsentlig andel af de samlede udledninger fra vores porteføljer, for at sikre, at de sætter mål, der er på linje med Paris-aftalens målsætninger og IEA's scenarie for at opnå disse. Det gør vi både i vores daglige dialog med de selskaber, vi investerer i, og gennem det
6. Energiforbrugsintensitet pr. sektor med stor indvirkning på klimaet	Energiforbrug i GWh pr. mio. EUR i indtægter for investeringsmodtagende virksomheder pr. sektor med stor			Nøgletallet for råstofvindinger er faldet markant	

Indikatorer for investeringer i investeringsmodtagende virksomheder					
Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed	Parameter	Indvirkning 2022	Indvirkning 2023	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode
	indvirkning på klimaet Landbrug, Skov og fiskeri	1,006019	1,159697	som følge af en enkel position, som tidligere har bidraget med en stor andel af den samlede eksponering. De øvrige indikatorer har ikke ændret sig markant siden sidste år.	globale investorinitiativ Climate Action 100+.
	Råstofudvinding	15,12691	0,76519		
	Industri	0,429517	0,525554		
	El, Gas og varmforsyning	3,225857	2,998681		
	Vandforsyning	0,4681157	0,478119		
	Handel og autoreparation	0,08781128	1,775425		
	Bygge og anlæg	0,08532407	0,078576		
	Transport og opbevaring	1,321246	0,966453		
	Fast ejendom	0,225071	0,342774		
Biodiversitet	7. Aktiviteter, der påvirker	Andel af investeringer i investeringsmodta-	0,003274765	0,074407	Forvalteren ser tab af Biodiversitet indgår i forvalterens

Indikatorer for investeringer i investeringsmodtagende virksomheder						
Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed	Parameter	Indvirkning 2022	Indvirkning 2023	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode	
	biodiversitetsfølsomme områder negativt	gende virksomheder med anlæg/ aktiviteter i eller tæt på biodiversitetsfølsomme områder, hvis disse investeringsmodtagende virksomheders aktiviteter har en negativ indvirkning på disse områder			<p>biodiversitet som en væsentlig udfordring for virksomheder, deres underleverandører og samfund. Forvalterens dialoger handler om, at virksomheder der investerer i, skal sætte mål og forbedre rapporteringen på deres aftryk. Opgørelsen af aktiviteter der påvirker biodiversitet</p>	<p>risikovurdering ifm. vores investeringer. Forvalteren går i dialog med de selskaber der groft overtræder internationale normer, hvilket også indebærer selskaber som gør væsentlig skade på biodiversiteten.</p>

Indikatorer for investeringer i investeringsmodtagende virksomheder					
Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed	Parameter	Indvirkning 2022	Indvirkning 2023	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode
				etsfølsomme områder negativt er vanskeligt at sammenligne med sidste års data, da forvalterens dataleverandør MSCI ESG Research gør opmærksom på en metodeændring i måling af denne PAI indikator. Værdien for nøgletallet stiger i en række tilfælde betragteligt. Det	

Indikatorer for investeringer i investeringsmodtagende virksomheder					
Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed	Parameter	Indvirkning 2022	Indvirkning 2023	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode
				skyldes at MSCI har udvidet kriterierne for, hvornår en udsteder vurderes af have aktiviteter, der påvirker biodiversitetsfølsomme områder negativt. Hvor nøgletallet førhen har målt om hvor-vidt udsteder har rapporteret aktiviteter i et biodiversitetsfølsomt område og rappor-	

Indikatorer for investeringer i investeringsmodtagende virksomheder					
Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed	Parameter	Indvirkning 2022	Indvirkning 2023	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode
				teret miljøkontroller iht. MSCI's overvågning af kontroverser, er det nu ændret til at der er blevet tilføjet yderligere to kriterier, som kan pege på, om udstederen påvirker negativt og et af de eksisterende skærpes. En af de nye kriterier er at måle på om virksomheden er	

Indikatorer for investeringer i investeringsmodtagende virksomheder						
Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed	Parameter	Indvirkning 2022	Indvirkning 2023	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode	
				eksponeret mod lokale biodiversitetspåvirkninger herunder anvendelse af land, brug/misbrug af vand og giftige udledninger.		
Vand	8. Udledning af vand	Ton udledning af vand, der genereres af de virksomheder, der investeres i, pr. mio. EUR investeret, udtrykt som et vægtet gennemsnit	6,094155	0,034827	Data-dækningen er lav, hvilket gør det vanskeligt at sammenligne med sidste års data.	Udledning af vand indgår i forvalterens risikovurdering ifm. vores investeringer. Forvalteren går i dialog med de selskaber der groft overtræder internationale normer og selskaber som gør væsentlig skade på miljøet. Disse informationer indgår også i vurderingen af det enkelte selskabs

Indikatorer for investeringer i investeringsmodtagende virksomheder						
Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed	Parameter	Indvirkning 2022	Indvirkning 2023	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode	
					materielle bæredygtighedsrisici.	
Affald	9. Andel af farligt affald og radioaktivt affald	Ton farligt affald og radioaktivt affald, der genereres af de virksomheder, der investeres i, pr. mio. EUR investeret, udtrykt som et vægtet gennemsnit	3,563373	3,090389	Dækningen er fortsat lav, men er steget i forhold til sidste år. Da dækningen er lav, vil udsving være betydeligt påvirket af stigningen i data-dækning.	Selskabsspecifikke risici, herunder miljøforurening, indgår i vores forvalters risikovurdering ifm. vores investeringer. Vi går i dialog med de selskaber der groft overtræder internationale normer, og selskaber som gør væsentlig skade på miljøet. Disse informationer indgår også i vurderingen af det enkelte selskabs materielle bæredygtighedsrisici.

Indikatorer for investeringer i investeringsmodtagende virksomheder						
Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed	Parameter	Indvirkning 2022	Indvirkning 2023	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode	
INDIKATORER VEDRØRENDE SOCIALE OG PERSONALEMÆSSIGE SPØRGSMÅL SAMT RESPEKT FOR MENNESKERETTIGHEDERNE OG BEKÆMPELSE AF KORRUPTION OG BESTIKKELSE						
Sociale og personale-mæssige spørgsmål	10. Overtrædelser af FN's Global Compact - principper og Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udviklings (OECD's) retningslinjer for multinationale virksomheder	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder, der har været involveret i overtrædelser af FN's Global Compact - principper eller OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder	0,006163348	0,004339	Data er baseret på virksomheder der har overtrådt FN's Global Compact principper og/eller OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder. I praksis bliver	Investeringer og investeringsuniverset bliver screenet minimum hvert kvartal for efterlevelse af internationale normer vedrørende menneskerettigheder, og arbejdstagerrettigheder. Dette inkluderer bredt anerkendte FN-konventioner: OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder, herunder FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder, FN's Global Compact-principper inkl. ILO-deklarationens otte kernekonventioner om fundamentale

Indikatorer for investeringer i investeringsmodtagende virksomheder					
Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed	Parameter	Indvirkning 2022	Indvirkning 2023	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode
				<p>alle porteføljer screenes for overholdelse af disse. Der kan til tider være forsinkelse i data, hvilket kan betyde at der er virksomheder som overtræder UNGC/OECD men</p>	<p>principper og rettigheder på arbejdet. Såfremt et selskab er i brud med et af disse, så søger forvalteren at mitigere den negative påvirkning gennem aktivt ejerskab, der indebærer dialog med konkret målsætning. Her vil stemmeafgivelse også indgå, når dette er relevant. Såfremt selskabet ikke håndterer problemet, så kan det i yderste konsekvens medføre eksklusion.</p> <p>Forvalterens rapportering og hjemmeside indeholder en liste over virksomheder, der identificeret brud for,</p>

Indikatorer for investeringer i investeringsmodtagende virksomheder						
Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed	Parameter	Indvirkning 2022	Indvirkning 2023	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode	
				som først bliver identificeret ifm. dataopdateringer.	og der engages med samt hvilke selskaber, der ekskluderes. Virksomhedens politikker til at hindre brud indgår altid i det aktive ejerskab i forbindelse med et brud. I mindre omfang indgår dette	
	11. Mangel på processer og overholdelsesmekanismer til overvågning af overholdelsen af FN's Global Compact - principper og OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder uden politikker for overvågning af overholdelsen af FN's Global Compact - principper eller OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder eller mekanismer til behandling af klager med henblik på at imødegå overtrædelser af FN's	0,5214936	0,005754	Forvalterens leverandør af ESG-data og analyse, MSCI ESG Research, har i løbet af året opdateret dækningen på	spørgsmål i dialogen med virksomheder, hvor der er identificeret risici men ikke et specifikt brud. Forvalteren har i 2023 tilsluttet sig et investornetværk med specifik fokus på at styrke virksomheders politikker for at hindre brud på menneskerettigheder i Kina.

Indikatorer for investeringer i investeringsmodtagende virksomheder						
Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed		Parameter	Indvirkning 2022	Indvirkning 2023	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode
		Global Compact - principper eller OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder			indikatoren markant. Dette har haft den konsekvens at forvalteren tidligere har estimeret opgørelsen på basis af en data-dækning, hvor der var overvægt af mangle	

Indikatorer for investeringer i investeringsmodtagende virksomheder						
Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed	Parameter	Indvirkning 2022	Indvirkning 2023	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode	
				nde compliance, mens Sparinvest i år rapporterer på et mere dækkende datagrundlag. Derfor er tallet markant lavere i år i forhold til sidste år.		
	12. Ukorrigeret lønforskel mellem kønnene	Gennemsnitlig ukorrigeret lønforskel mellem kønnene i de investeringsmodtagende virksomheder	0,1329124	0,192358	Dækningen er igen lav i år, hvorfor	Denne indikator er ny og datatilgængelighed er fortsat begrænset. Forvalteren arbejder for øget diversitet, og

Indikatorer for investeringer i investeringsmodtagende virksomheder						
Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed	Parameter	Indvirkning 2022	Indvirkning 2023	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode	
				ændring er i dækning en kan have relativ stor effekt. Derfor er det vanskeligt at sammenligne tallene fra år til år, da datagrundlaget stadigvæk ikke er tilstrækkeligt.	denne information vil fremadrettet spille en vigtig rolle i vurderingen af det investeringsmodtagne virksomheds arbejde med at sikre fair og lige behandling.	
	13. Kønsdiversitet i bestyrelsen	Forhold i gennemsnit mellem kvindelige og	0,364665	0,367173	Gennem	Vores forvalter har identificeret en række

Indikatorer for investeringer i investeringsmodtagende virksomheder					
Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed	Parameter	Indvirkning 2022	Indvirkning 2023	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode
	mandlige bestyrelses - medlemmer i de investeringsmodtagende virksomheder, udtrykt i procent af alle bestyrelsesmedlemmer			aktive ejerskab forsøges der aktivt at fremme kønsdiversiteten af bestyrelserne, og stigende initiativer for diversitet kan påvirke denne indikator positivt.	kriterier til at understøtte den bæredygtige udvikling, hvoraf diversitet i selskabernes bestyrelser er et centralt element. Med mindre virksomheden har taget initiativ til håndtering af problemstillingen, så vil forvalteren som udgangspunkt stemme imod de ansvarlige bestyrelsesmedlemmer, hvis et selskab har en repræsentation af det underrepræsenterede køn på under 40%. I udviklingslande er forventningen dog kun, at der som minimum er et bestyrelsesmedlem af det

Indikatorer for investeringer i investeringsmodtagende virksomheder						
Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed	Parameter	Indvirkning 2022	Indvirkning 2023	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode	
					underrepræsenterede køn.	
	14. Eksposering for kontroversielle våben (personelminer, klyngeammunition, kemiske våben og biologiske våben)	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder, der er involveret i fremstilling eller salg af kontroversielle våben	0,0008677564	0,000386	Forvalteren måler eksposering for kontroversielle våben gennem kvartalsvis screening. Opgørelsen i år er faldet i forhold til sidste år. Sparinvest har ikke ændret i sin praksis på området siden sidste år.	Politikken har universelle eksklusionskriterier, der omfatter alle investeringer. Disse betyder udelukkelse af alle producenter af kontroversielle våben såsom landminer, klyngevåben, biologiske våben, kemiske våben, beriget uran, hvid fosfor, laser med formål at blænde og atomvåben, der ikke er omfattet af traktaten om ikke-spredning af kernevåben. Hvert kvartal screenes investeringer og investeringsunivers for disse. Hvis en ny virksomhed identificeres, så tilføjes den eksklusionslisten.
Indikatorer for investeringer i stater og supranationale organisationer						

Indikatorer for investeringer i investeringsmodtagende virksomheder						
Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed		Parameter	Indvirkning 2022	Indvirkning 2023	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode
Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed		Parameter	Indvirkning 2022	Indvirkning [år n-1]	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode
Miljømæssige	15. Drivhusgasintensitet	Investeringsmodtagende landes drivhusgas-emissionsintensitet	536,1514	328,5652	Seneste opgørelse viser et fald i den samlede drivhusgasintensitet siden ultimo 2022.	Forvalteren samarbejder i regi af Finans Danmark og klimanetværket IIGCC om at etablere en metode til opgørelse af udledninger fra statsobligationer. Denne opgørelse er første rapportering af emissioner for statsobligationer. Disse oplysninger indgår dog i vurderingen af udstederlandets bæredygtighedsrisici.
Sociale	16. Investeringsmodtagende lande forbundet med krænkelse af sociale rettigheder	Antallet af investeringsmodtagende lande forbundet med krænkelse af sociale rettigheder (absolut tal og relativt talt divideret med alle investeringsmodtagende	4 0,04%	4 0,038835	Værdien har ikke ændret sig siden sidste års rapportering	Vores forvalters ambitioner om bæredygtige investeringer omfatter også investeringer i statsobligationer. Vores investeringer hviler på overholdelse af

Indikatorer for investeringer i investeringsmodtagende virksomheder					
Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed	Parameter	Indvirkning 2022	Indvirkning 2023	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode
		e lande) som omhandlet i internationale traktater og konventioner, FN's principper og i givet fald national lovgivning			international ret og dansk og europæisk udenrigspolitik. Derudover mener vi, at bæredygtighed, herunder respekt for menneskerettigheder og demokratiske rettigheder, sociale forhold og klimarisici, kan bidrage til afkastet. Forvalteren har et sæt retningslinjer hvad angår statsobligationer: Udelukkelse af lande, der er omfattet af sanktioner mod finansielle transaktioner med styret eller ledende personer i styret. Inddragelse af demokrati og menneskerettigheder i investeringsprocessen på baggrund af bæredygtighedsanalyser af udstederlandet.
Indikatorer for investeringer i fast ejendom					
Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed	Parameter	Indvirkning 2022	Indvirkning 2023	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte

Indikatorer for investeringer i investeringsmodtagende virksomheder						
Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed		Parameter	Indvirkning 2022	Indvirkning 2023	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode
						foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode
Fossile brændstoffer	17. Eksponering for fossile brændstoffer via fast ejendom	Andel af investeringer i fast ejendom, der er involveret i udvinding, oplagring, transport eller fremstilling af fossile brændstoffer	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
Energieffektivitet	18. Eksponering for energiineffektiv fast ejendom	Andel af investeringer i energiineffektiv fast ejendom	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
Andre indikatorer for de vigtigste indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer						

Beskrivelse af politikker for identifikation og prioritering af de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer

Politik for bæredygtige investeringer opdateres og godkendes minimum en gang årligt af de involverede bestyrelser. I den forbindelse identificeres og vurderes de vigtigste negative indvirkninger. Politikken implementeres af Rise Sparekasse, der bidrager med rapportering på denne indsats. Forvalteren, Sparinvest har, gennem moderselskabet Nykredit, nedsat et Forum for Bæredygtige Investeringer, der mødes minimum fire gange årligt for at følge implementeringen, træffe beslutninger i henhold til politikken og vurdere behovet for at videreudvikle politikken. Politikken indeholder bl.a. elementer vedrørende identifikation af de negative indvirkninger, mitigerende gennem aktivt ejerskab og afgivelse af stemmer på aktieselskabers generalforsamlinger.

PAI inddrages i investeringsbeslutninger og det aktive ejerskab ud fra et materialitets- og bæredygtighedshensyn og ses i relation til investeringstypen og aktivklassen. Sparinvest benytter en række bæredygtighedsindikatorer, både til eksklusioner og overvågning af investeringsarbejdet. Disse inkluderer som minimum:

- Efterlevelse af internationale retningslinjer og normer: FN Global Compacts 10 principper, OECD's retningslinjer for multinationale selskaber og de tilknyttede FN-principper for menneskerettigheder
- Udelukkelse af producenter af kontroversielle våben omfattet af konventioner: Klyngevåben, landminer, biologiske våben, kemiske våben, ammunition med forarmet uran samt atomvåben i strid med ikke-spredningsaftalen.
- Klimaaftryk: Totale CO₂e-udledninger; carbonintensitet, carbon footprint pr. mio. kr. investeret samt Weighted Average Carbon Intensity.
- Eksponering mod fossile brændstoffer
- Diversitet i bestyrelser

I 2023 har forvalteren haft særlig fokus på håndtering af de negative påvirkninger, selskaber har på klimaet. En anden prioritet har været at begrænse den negative påvirkning på de 17 verdensmål. Den tredje prioritet har været at mitigere den negative påvirkning fra selskaber, der bryder OECD's retningslinjer for multinationale selskaber eller Global Compacts principper. Indenfor disse tre områder prioriteres de enkelte selskaber ud fra omfanget af deres negative påvirkning. Det sker såvel ud fra en sammenligning med andre lignende virksomheder, men heri indgår også omfanget af investeringer i virksomheden. Eneste undtagelse er brud på OECD's retningslinjer og Global Compact. Her vil indledes mitigerende dialog eller eksklusion uanset omfanget af investeringer i virksomheden.

Læs forvalterens politik her: <https://www.sparinvest.dk/globalassets/sparinvest/dk/docs/politikker/politik-baeredygtige-investeringer.pdf>.

Politikker for aktivt ejerskab

Politik for aktivt ejerskab indgår i politikken for bæredygtige investeringer. Det skyldes, at det aktive ejerskab indgår som en fast bestanddel af investeringsprocessen. Det gælder ikke blot screening for brud på OECD's retningslinjer og Global Compact og dertilhørende mitigerende tiltag, men også den mere generelle dialog med virksomhederne, hvor bæredygtighedsfaktorer spiller ind. Det er også tilfældet for afgivelse af stemmer. Derfor er stemmeretspolitikken også integreret i politik for bæredygtige investeringer.

For mere se politikken her: <https://www.sparinvest.dk/baeredygtig-investering/aktivt-ejerskab/>

Henvisninger til internationale standarder

Rise Sparekasse forventer, at forvaltere af investeringer anvender internationale standarder i sit arbejde. Forvalteren er tilsluttet de FN-støttede principper for ansvarlige investeringer. Klimamålsætningen bygger på Paris-aftalen og søges opfyldt gennem metoder beskrevet af Net Zero Asset Manager Initiative og Science Based Targets initiative. Vurdering af bidrag til de 17 verdensmål sker ud fra anbefalinger fra UNDP og OECD. OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder, herunder FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder, og FN's Global Compact-principper inkl. ILO-deklarationens otte kernekonventioner om fundamentale principper og rettigheder på arbejdet danner baggrund for en vigtig identifikation af negative påvirkning. Identifikation af involvering i produkt af kontroversielle våben sker ud fra FN's konventioner, herunder Ottawa og Oslo-konventionerne samt aftalerne om ikke-spredning af atomvåben.

Historisk sammenligning

Denne rapport er andenuddgave, og omfatter 14 obligatoriske PAI'er og tre frivillige PAI'er. Sammenlignet med sidste års rapportering, er dels datagrundlaget blevet styrket, hvad angår tilgængelighed og en række metodeændringer blevet implementeret gennem forvalterens eksterne dataleverandør, MSCI ESG Research. Det har betydet, at enkelte nøgletal ikke er direkte sammenlignelige med sidste års rapportering.

Ved lanceringen af EU-taksonomien var kun to ud af de i alt seks miljømål blevet vedtaget. I sensommeren 2023 blev de sidste fire miljømål i EU-taksonomien godkendt. Disse omfatter: Miljømål 3: Bæredygtig anvendelse og beskyttelse af vand- og havressourcer Miljømål 4: Omstilling til en cirkulær økonomi Miljømål 5: Forebyggelse og bekæmpelse af forurening Miljømål 6: Beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer. Der arbejdes aktivt med at indarbejde disse i produkter på tværs af Sparinvests produkter og samtidig indsamles der løbende nødvendige data.

Derudover er en række initiativer blevet sat i gang i løbet af 2023, hvilket har påvirket en række nøgletal positivt, heriblandt forvalterens implementering af ny fossilpolitik i 2023.

Ved opdateringen af forvalterens politik for bæredygtige investeringer forrige år blev ambitionen for stemmedeltagelse løftet, idet der nu stræbes efter at deltage i alle generalforsamlinger, så vidt det er muligt.

Der stræbes løbende efter at forbedre datagrundlaget for håndtering af negative påvirkninger fra investeringsporteføljerne. Derfor er der et løbende fokus på at opdatere data i takt med, at nye datakilder bliver tilgængelige, eller ældre data er blevet præciseret. Der er særligt udfordringer i at få data for alternative investeringer, og derfor har Sparinvest været i dialog med de underliggende forvaltere af alternative investeringsfonde for at udvide rapporteringen på området fremadrettet. Selvom data er indsamlet i langt større omfang i det forløbne år, har det fortsat ikke været i et omfang, som kan give et meningsfuldt billede i rapporterings-sammenhænge. I 2024 vil fokus derfor være på at indsamle og rapportere bæredygtighedsdata i langt større omfang for alternative investeringsfonde. Udover at styrke datakvalitet og omfang har der været øget fokus på at styrke arbejdet med biodiversitet, som allerede indgår i ledelsens risikovurderinger ved investeringer. Sparinvest ter går i dialog med de virksomheder, der groft overtræder internationale normer, hvilket også indebærer virksomheder, som gør væsentlig skade på biodiversiteten.

Data og governance:

Der anvendes datakilder fra en række tredjeparter til at måle på indikatorerne. Forvalterens primære leverandør af ESG-data og analyser er MSCI ESG Research. Derudover er Sustainalytics ekstern rådgiver på kontroverser og aktivt ejerskab. ISS bistår med analyser af aktieselskaber relateret til stemmeaktivitet. Derudover anvendes rapporterede data fra udstederne, hvor der ikke foreligger andre data, eller hvor det skønnes, at udstedernes data er af højere kvalitet. Der kan anvendes oplysninger fra andre eksterne parter såsom myndigheder, medier eller interesseorganisationer. Der udføres due diligence på alle datakilder. Derudover anvender forvalteren datasæt udstedt af offentlige myndigheder eller organisationer efter grundig vurdering af deres troværdighed. Når vi anvender denne type informationer, fremgår kilden i rapporteringen.

Forvalterens governance-struktur sikrer håndtering af bæredygtighedshensyn. Såfremt selskaber ikke lever op til forvalterens generelle eller produktspecifikke retningslinjer vedrørende bæredygtighed, ekskluderes de, eller der indgås dialog med selskabet. Forvalterens Forum for Bæredygtige Investeringer træffer beslutninger om eksklusioner. I samarbejde mellem investeringsteams og teamet for bæredygtige investeringer træffes beslutninger om identifikation, håndtering og prioritering af PAI.

Supplerende klimarelaterede og andre miljørelaterede indikatorer

Negativ indvirkning på bæredygtighed	Negativ indvirkning på bæredygtighedsfaktorer (kvalitativ eller kvantitativ)	Parameter
Indikatorer for investeringer i investeringsmodtagende virksomheder		
Klimarelaterede og andre miljørelaterede indikatorer		
Emissioner	1. Emissioner af uorganiske forurenende stoffer	Ton uorganiske forurenende stoffer-ækvivalenter pr. mio. EUR investeret, udtrykt som et vægtet gennemsnit
	2. Emissioner af luftforurenende stoffer	Ton luftforurenende stoffer-ækvivalenter pr. mio. EUR investeret, udtrykt som et vægtet gennemsnit
	3. Emissioner af ozonnedbrydende stoffer	Ton ozonnedbrydende stoffer-ækvivalenter pr. mio. EUR investeret, udtrykt som et vægtet gennemsnit
	4. Investeringer i virksomheder uden initiativer til reduktion af CO ₂ -emissioner	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder uden initiativer til reduktion af CO ₂ -emissioner med henblik på tilpasning til Parisaftalen
Energimæssig ydeevne	5. Opdeling af energiforbrug pr. type ikkevedvarende energikilde	Andel af energi fra ikkevedvarende energikilder, der anvendes af investeringsmodtagende virksomheder, opdelt pr. ikkevedvarende energikilde
Udledning af vand, affald og materiale	6. Forbrug og genanvendelse af vand	1. Gennemsnitlig mængde vand, der forbruges af de investeringsmodtagende virksomheder (i kubikmeter) pr. mio. EUR i indtægter for de investeringsmodtagende virksomheder 2. Vægtet gennemsnitlig procentdel af vand, der genanvendes og genbruges af investeringsmodtagende virksomheder
	7. Investeringer i virksomheder uden vandforvaltningspolitikker	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder uden vandforvaltningspolitikker
	8. Eksponering for områder med høj vandbelastning	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder med anlæg beliggende i områder med høj vandbelastning uden en vandforvaltningspolitik
	9. Investeringer i virksomheder, der fremstiller kemikalier	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder, hvis aktiviteter falder ind under hovedgruppe 20.2 i bilag I til forordning (EF) nr. 1893/2006

	10. Jordforringelse, ørkendannelse, arealbefæstelse	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder, hvis aktiviteter forårsager jordforringelse, ørkendannelse eller arealbefæstelse
	11. Investeringer i virksomheder uden bæredygtig jord - /landbrugspraksis	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder uden bæredygtig jord - /landbrugspraksis eller - politik
	12. Investeringer i virksomheder uden bæredygtig havpraksis	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder uden bæredygtig havpraksis eller -politik
	13. Andel af ikkegenanvendt affald	Ton ikkegenanvendt affald, der genereres af de virksomheder, der investeres i, pr. mio. EUR investeret, udtrykt som et vægtet gennemsnit
	14. Arter i naturen og beskyttede områder	1. Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder, hvis aktiviteter påvirker udryddelsestruede arter 2. Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder uden en politik for beskyttelse af biodiversitet, der omfatter driftsanlæg, der ejes, lejes, forvaltes i eller støder op til et beskyttet område eller et område af høj biodiversitetsværdi uden for beskyttede områder
	15. Skovrydning	Andel af investeringer i virksomheder uden en politik til bekæmpelse af skovrydning
Grønne værdipapirer	16. Andel af værdipapirer, der ikke er udstedt i henhold til EU-lovgivningen om miljømæssigt bæredygtige obligationer	Andel af værdipapirer i investeringer, der ikke er udstedt i henhold til EU-lovgivningen om miljømæssigt bæredygtige obligationer
Indikatorer for investeringer i stater og supranationale organisationer		
Grønne værdipapirer	17. Andel af obligationer, der ikke er udstedt i henhold til EU-lovgivningen om miljømæssigt bæredygtige obligationer	Andel af obligationer, der ikke er udstedt i henhold til EU-lovgivningen om miljømæssigt bæredygtige obligationer
Indikatorer for investeringer i fast ejendom		
Drivhusgasemissioner	18. Drivhusgasemissioner	Anvendelsesområde 1- drivhusgasemissioner genereret af fast ejendom
		Anvendelsesområde 2- drivhusgasemissioner genereret af fast ejendom

Rise Sparekasse.

		Anvendelsesområde 3- drivhusgasemissioner genereret af fast ejendom
		Samlede drivhusgasemissioner genereret af fast ejendom
Energiforbrug	19. Energiforbrugsintensitet	Energiforbrug i GWh af ejet fastejendom pr. kvadratmeter
Affald	20. Affaldsproduktion under drift	Andel af fast ejendom, der ikke er udstyret med faciliteter til affaldssortering og ikke er omfattet af en kontrakt om nyttiggørelse eller genanvendelse af affald
Ressourceforbrug	21. Råmaterialeforbrug til nybyggeri og større renoveringer	Andel af råmateriale til byggeri (ekskl. nyttiggjort, genvundet og biobaseret) i forhold til den samlede vægt af byggematerialer, der anvendes til nybyggeri og større renoveringer
Biodiversitet	22. Kunstiggørelse af arealer	Andel af overfladeareal uden planter (arealer, der ikke er blevet beplantet i jorden, samt på tage, terrasser og mure) i forhold til det samlede overfladegrundareal af alle aktiver

Supplerende indikatorer vedrørende sociale og personalemæssige spørgsmål samt respekt for menneskerettighederne og bekæmpelse af korrupsion og bestikkelse

INDIKATORER VEDRØRENDE SOCIALE OG PERSONALEMÆSSIGE SPØRGSMÅL SAMT RESPEKT FOR MENNESKERETTIGHEDERNE OG BEKÆMPELSE AF KORRUPTION OG BESTIKKELSE		
Negativ indvirkning på bæredygtighed	Negativ indvirkning på bæredygtighedsfaktorer (kvalitativ eller kvantitativ)	Parameter
Indikatorer for investeringer i investeringsmodtagende virksomheder		
Sociale og personalemæssige spørgsmål	1. Investeringer i virksomheder uden politikker til forebyggelse af arbejdsulykker	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder uden politikker til forebyggelse af arbejdsulykker
	2. Ulykkesfrekvens	Ulykkesfrekvens i investeringsmodtagende virksomheder, udtrykt som et vægtet gennemsnit
	3. Antal tabte dage som følge af personskader, ulykker, dødsfald eller sygdom	Antal tabte arbejdsdage som følge af personskader, ulykker, dødsfald eller sygdom hos de investeringsmodtagende virksomheder, udtrykt som et vægtet gennemsnit
	4. Manglende adfærdskodeks for leverandører	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder uden nogen adfærdskodeks for leverandører (mod usikre arbejdsvilkår, usikre ansættelsesforhold, børnearbejde og tvangsarbejde)
	5. Manglende klagemekanisme i forbindelse med personale spørgsmål	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder uden klagemekanisme i forbindelse med personale spørgsmål
	6. Utilstrækkelig beskyttelse af whistleblowere	Andel af investeringer i enheder uden politikker for beskyttelse af whistleblowere
	7. Tilfælde af forskelsbehandling	1. Antal tilfælde af forskelsbehandling i investeringsmodtagende virksomheder, udtrykt som et vægtet gennemsnit 2. Antal tilfælde af forskelsbehandling, der har medført sanktioner, i investeringsmodtagende virksomheder, udtrykt som et vægtet gennemsnit
	8. Andel af for høj løn til administrerende direktør	Gennemsnitligt forhold i de investeringsmodtagende virksomheder mellem den samlede årlige højeste løn til en enkeltperson og den samlede årlige medianløn for alle ansatte (ekskl. den højestlønnede person)
Menneskerettigheder	9. Manglende menneskerettighedspolitik	Andel af investeringer i enheder uden en menneskerettighedspolitik

Rise Sparekasse.

	10. Manglende due diligence	Andel af investeringer i enheder uden en due diligence-procedure med henblik på at identificere, forebygge, afbøde og imødegå negative indvirkninger på menneskerettigheder
	11. Manglende procedurer og foranstaltninger til forebyggelse af menneskehandel	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder uden politikker til bekæmpelse af menneskehandel
	12. Aktiviteter og leverandører med betydelig risiko for tilfælde af børnearbejde	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder, der er eksponeret for aktiviteter og leverandører med betydelig risiko for tilfælde af børnearbejde for så vidt angår geografiske områder eller aktivitetstype
	13. Aktiviteter og leverandører med betydelig risiko for tilfælde af tvangsarbejde	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder, der er eksponeret for aktiviteter og leverandører med betydelig risiko for tilfælde af tvangsarbejde, for så vidt angår geografiske områder eller aktivitetstype
	14. Antal identificerede tilfælde af alvorlige menneskerettighedsrelaterede problemer og hændelser	Antal tilfælde af alvorlige menneskerettighedsrelaterede problemer og hændelser i forbindelse med de investeringsmodtagende virksomheder, på grundlag af et vægtet gennemsnit
Bekæmpelse af korrupcion og bestikkelse	15. Manglende politikker for bekæmpelse af korrupcion og bestikkelse	Andel af investeringer i enheder uden politikker for bekæmpelse af korrupcion og bestikkelse i overensstemmelse med FN's konvention mod korrupcion
	16. Tilfælde, hvor der ikke er truffet tilstrækkelige foranstaltninger til at adressere overtrædelser af standarderne for bekæmpelse af korrupcion og bestikkelse	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder med identificerede mangler i de foranstaltninger, der er truffet for at adressere overtrædelser af procedurer og standarder for bekæmpelse af korrupcion og bestikkelse
	17. Antal domfældelser og bødeløb for overtrædelser af love om bekæmpelse af korrupcion og bestikkelse.	Antal domfældelser og bødeløb for investeringsmodtagende virksomheders overtrædelser af love om bekæmpelse af korrupcion og bestikkelse.
Indikatorer for investeringer i stater og supranationale organisationer		
Sociale	18. Gennemsnitlig indkomstulighed	Indkomstfordelingen og den økonomiske ulighed blandt deltagerne i en given økonomi, herunder en kvantitativ indikator, der er forklaret i kolonnen med redegørelser
	19. Gennemsnitlig ytringsfrihed	Måling af, i hvilket omfang politiske organisationer og civilsamfundsorganisationer frit kan operere, herunder en kvantitativ indikator, der er forklaret i kolonnen med redegørelser
Menneskerettigheder	20. Gennemsnitlig menneskerettighedsindsats	Måling af den gennemsnitlige menneskerettighedsindsats i de investeringsmodtagende lande ved hjælp af en kvantitativ indikator, der er forklaret i kolonnen med redegørelser
Forvaltningsetik	21. Gennemsnitlig korrupcion	Måling af det opfattede korrupcionsniveau i den offentlige sektor ved hjælp af en kvantitativ indikator, der er forklaret i kolonnen med redegørelser

Rise Sparekasse.

	22. Ikkesamarbejdsvillige skattejurisdiktioner	Investeringer i jurisdiktioner på EU-listen over ikkesamarbejdsvillige skattejurisdiktioner
	23. Gennemsnitlig politisk stabilitet	Måling af sandsynligheden for, at det nuværende regime vil blive omvæltet ved brug af magt ved hjælp af en kvantitativ indikator, der er forklaret i kolonnen med redegørelser
	24. Gennemsnitligt retsstatsforhold	Måling af korruptionsniveauet, manglende grundlæggende rettigheder og mangler på det civil- og strafferetlige område ved hjælp af en kvantitativ indikator, der er forklaret i kolonnen med redegørelser